

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

17.03.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ Работодатели у нас искат спешни мерки за справяне с щетите от пандемията

Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България, Светът е бизнес, 16.03.2020

Световната и европейска икономика не бяха в добро здраве и преди коронавируса. Пандемията ще отпусне икономическата криза. Това каза Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), в предаването "Светът е бизнес" с водещ Ивайло Лаков.

Гостът коментира спешните мерки, които трябва да се вземат у нас. Той посочи, че те са свързани с осигуряване на транспортни коридори за товарните превози, отлагане на някои срокове и неналагане на санкции при неспазване на други.

"Трябва да се мисли в подкрепа на доходите на работещите хора в предприятията с рязък спад на продажбите", заяви Велев.

Според него има риск много работодатели да започнат да освобождават хора.

"Правилно е да се подкрепят доходите на работещите хора, а не да се търсят начини как да им се плащат сметките".

По думите на Велев на ниво компании повечето мерки - организация на работата, грижа за възрастните хора, организация на контактите с външни лица и пр., вече са взети.

Експертът очаква спад на БВП у нас при всички случаи тази година.

"Трябва тежестта от кризата справедливо да бъде разделена... Необходима е спешна и добре обмислена актуализация на бюджета", коментира още Велев.

Вижте целия разговор във [видео материала](#).

[Агенция „Фокус“](#)

✓ Васил Велев, АИКБ: Всичко, което става, ще се отрази сериозно на икономиката

Всичко това, което става, ще се отрази сериозно на икономиката и щетите ще бъдат по-големи по икономически причини отколкото по медицински. Това каза председателят на управителния съвет на АИКБ Васил Велев в обръщение към представители на бизнеса по време на среща на „Дондуков 2“, предаде репортер на Агенция „Фокус“.

„Световната и европейската икономика бяха в недобро здраве и преди пандемията. Всичко това, което става, ще се отрази сериозно на икономиката и щетите ще бъдат по-големи по икономически причини, включително и за хората, и за здравето и живота им, отколкото по медицински. Необходимо е да се предприемат несимволични мерки за доходите на хората, които са останали с по-малко работа или без работа в резултат на взетите мерки. Затова критериите са ясни“, каза той.

„На тези, които им е забранено да работят и са останали без доходи, трябва да бъдат компенсирани. На тези, които имат рязък спад на продажбите поради това, че са запущени транспортните коридори, които впрочем трябва да се научим как да работим в тези условия. Това е европейският въпрос. Трябва да се осигурят определено „зелени коридори“ за транспортните превози. На тези, които имат рязък спад на продажбите, очевидно също трябва да бъдат подкрепени доходите на хората, защото те ще намалеят или ще бъдат подкрепени. Трябва да запазят работните места“, допълни още Велев.

[Economic.bg](#)

✓ Бизнесът настоя и пред президента за „глътка въздух“ насред кризата

Представителите на работодателските организации искат държавата да плати всичките си задължения по оперативни програми и да бъдат разсрочени някои плащания на фирми

Бизнесът в лицето на работодателските организации потвърди необходимостта от въвеждане на спешни мерки заради ситуацията с коронавируса и въведеното извънредно положение. Браншовете представиха исканията си пред президента Румен Радев, а той от своя страна заяви, че здравето на българските граждани, здравето на българския бизнес не могат да чакат.

Необходимо е да се приемат несимволични мерки за подкрепа на доходите на хората, които са останали с по-малко работа или без работа, заяви председателят на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев.

Държавата като най-сигурния платец трябва да покаже своята коректност, плащайки на часа всички свои задължения по оперативни програми и обществени поръчки, каза председателят на Българска стопанска камара (БСК) Радосвет Радев. По думите му в компетенциите на изпълнителната власт е да трансформира част от оперативните програми според ситуацията и така да бъдат още една "тръба", по която да се налее ликвидност в компаниите. В извънредното законодателство може да се помисли и за лимитите на обществените поръчки, защото това ще осигури живота на по-малките компании.

Ако има начин, да бъде осигурено разплащането на всички дължими суми към фирмите в България. Това ще даде глътка въздух да се справят с настоящата криза, коментират работодателите.

Според КРИБ би било добре да бъдат разсрочени някои плащания и подаването на годишни декларации. Може би трябва да се влезе и във връзка с банките, които да не бъдат прекалено строги при плащането на някои лихви.

Строителният бранш обясни, че няма как неговите работници да работят от вкъщи, но ще направи всичко възможно да ги запази.

Цветан Симеонов от Търговската палата подкрепи идеята, че за фирмите трябва да бъдат удължавани някои срокове за изпълнение на задълженията с оглед настоящата ситуация.

"Настоях за строго съблюдаване на всички мерки, препоръчани от ресорните институции", каза президентът пред работодателите. По думите му само с ограничения, забрани и глоби, не можем да излезем от тази криза като пълноценно общество и устойчива икономика.

Задължително е да бъдат в ход и комплекс от мерки, които в този тежък момент да подкрепят бизнеса, който вече трупа загуби, каза той. Във всички засегнати държави пакет от такива мерки са в ход, но трябва да мобилизираме всички начини, каза още Радев. "Бизнесът и държавата трябва да си протегнат ръка", заключи той.

[Off News](#)

✓ Нулева година в туризма и по-тежки щети в икономиката, отколкото в медицината прогнозира българският бизнес

Някои проекти могат да изчакат. Здравето, животът - не. Държавата няма да оцелее без бизнеса си, да го подкрепи - призова президентът Румен Радев на среща с работодателите

Държавата да покаже своята коректност към бизнеса и на часа да изплати всички свои задължения по оперативни програми и обществени поръчки. Това поиска Радосвет Радев, член на управителния съвет на Българската стопанска камара от името на бизнеса на спешна среща на работодатели при президента Румен Радев заради кризата заради коронавируса.

Радосвет Радев добави, че в момента не се знае каква е степента на засегнатост в отделните икономически отрасли и подчерта, че "има такива, които потъват спокойно и такива, които са спрели".

Това са доставки, храни и фармацевтия. Там, където има роботизирани системи, се работи 24 часа. Това, което държавата може да направи, е в този момент да покаже своята коректност, изплащайки всички свои задължения по различни програми и обществени поръчки, подчерта Радев.

Тепърва ще се решава по какъв механизъм ще се оценяват щетите за бизнеса, заяви президентът Румен Радев.

Само с ограничения, забрани и глоби ние не можем да излезем от тази криза като пълноценно общество и като устойчива икономика. Задължително е с всички тези ограничителни мерки да бъдат в ход и комплекс от мерки, които точно в този тежък момент да подкрепят бизнеса, който вече търпи сериозни загуби. Да подкрепят най-засегнатите български граждани. Да подкрепят тези, които в момента губят работата си, губят поминък. Това също е изключително важна и неотложна мярка. Виждате, че във всички засегнати държави пакет от такива мерки са в ход, добави президентът.

Да, знам, че ресурсите са ограничени, подчерта Радев и припомни, че вчера е призовал правителството в спешен порядък да прецени своите финансови, инвестиционни приоритети.

Ако се налага, някои проекти могат и да изчакат. Но здравето, животът, благоденствието на българските граждани и здравето на българския бизнес не могат да чакат, разясни той.

"Без бизнес не може да оцелее държавата", категоричен е държавният глава.

Според него по най-бързия начин трябва да се стигне до решение как държавата да подкрепи българския бизнес.

Председателят на управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев заяви, че "световната и европейската икономика бяха в недобро здраве и преди пандемията". Той добави, че всичко, което се случва, ще се отрази сериозно на икономиката.

Щетите от COVID-19 ще са повече икономически, отколкото медицински, смята Велев.

Необходимо е да се приемат несимволични мерки за доходите на хората, които са останали без работа и доходи. Критериите са ясни. Тези, на които им е забранено да работят и са останали без доходи, трябва да бъдат компенсирани. Тези, които имат рязък спад на продажбите, поради това, че са запушени транспортните коридори, също трябва да бъдат подкрепени, подчерта председателят на управителния съвет на АИКБ.

Кънчо Стойчев, заместник-председател на управителния съвет на АИКБ допълни, че сме в "кризисен процес". Това не е първият грип – независимо от глобалната реакция. Стандартът на хората ще върви надолу – трябва да омекотим удара. Ситуацията за бизнеса се промени за 24 часа, поясни Стойчев.

"16-17% от БВП на страната е спрял – това е секторът на туризма. Годината ще нулева за туризма", категоричен е той.

Ако има начин да се осигурят плащанията към всички строителни фирми в България. Важно е страната да се справи след коронавиурса. Трябва да бъдат разсрочени и някои плащания, а банките да не бъдат толкова строги при лихвите. Ще направим всичко, което е възможно да запазим финансовите възможности на нашите служители, заяви представителя на

Конфедерация на работодателите и индустриалците в България и председател на управителния съвет на Камарата на строителите в България инж. Илиян Терзиев. Ще издържим, вдъхна кураж той.

[В. Стандарт](#)

✓ Бизнесът на среща с Радев

Бизнесът на спешна среща при Румен Радев. На нея бяха обсъдени мерки срещу коронавируса.

"Задължително е да има комплекс от мерки, които да подкрепят бизнеса, който вече търпи сериозни загуби. Да подкрепят най-засегнатите български граждани и тези, които в момента губят работата си и поминъка си. Това е важна и неотложна мярка. Във всички засегнати държави пакет от такива мерки са в ход. Трябва да мобилизираме максимално всички средства. Призовах правителството да преоцени своите финансови и инвестиционни приоритети. Здравето на българските граждани и българския бизнес не може да чака", заяви президентът Румен Радев. Той обяви, че тепърва ще се решава по какъв механизъм ще се оценяват щетите за бизнеса. Според него по най-бързия начин трябва да се стигне до решение как държавата да подкрепи българския бизнес.

"Световната и европейската икономика бяха в недобро здраве и преди пандемията. Всичко това, което става, ще се отрази сериозно на икономиката и щетите ще бъдат по-големи по икономически причини, отколкото по медицински. Необходимо е да се приемат несимволични мерки за доходите на хората, които са останали без работа и доходи. Критериите са ясни. На тези, които им е забранено да работят и са останали без доходи, трябва да бъдат компенсирани. На тези, които имат рязък спад на продажбите поради това, че са запушени транспортните коридори, също трябва да бъдат подкрепени", заяви председателят на управителния съвет на АИКБ Васил Велев.

[В. Дума](#)

✓ Радев иска спешни мерки в подкрепа на бизнеса

Президентът Румен Радев се срещна с ръководствата на национално представителните работодателски организации. Държавният глава бе категоричен, че само с ограничения, забрани и глоби не може да излезем от кризата като пълноценно общество и работеща икономика. Затова, по думите му, трябва да се мисли и за здравето на бизнеса. Задължителен е комплекс от мерки, подчерта президентът.

Трябва да подкрепим хората, които губят работата си и поминъка си. Това е неотложна мярка. Във всички държави е въведен пакет от мерки, знам, че средствата са ограничени. Призовавам правителството да преоцени финансите. Здравето на българския бизнес не може да чака. Бизнесът и държавата трябва да си протегнат ръка, каза още държавният глава.

Вашият експертен глас трябва да бъде чул, защото вие най-добре познавате проблемите на бизнеса, обърна се държавният глава към представителите на работодателите.

Световната и европейската икономика бяха в недобро здраве и преди пандемията. В много по-голяма степен ще се отрази на икономиката всичко, което става, председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев.

Насажда се мнение, че само фризьорски салони и ресторанти са засегнати. Това не е вярно – структурни предприятия са засегнати, продължи разговора Румен Радев.

Председателят на Българската стопанска камара Радосвет Радев даде предложение да се помисли за промяна в законодателството, свързана с лимитите на обществените поръчки.

Ако има начин да се осигурят плащанията към всички строителни фирми в България, добави председателят на КРИБ и УС на Камарата на строителите инж. Илиян Терзиев. Важно е България след коронавируса да се справи. Трябва да бъдат разсрочени някои плащания, а банките да не бъдат толкова строги при лихвите. Ще направим всичко, което е възможно да запазим финансовите възможности на нашите служители. Ще издържим, добави Терзиев.

Ситуацията е безпрецедентна и се променя за 24 часа, обясни зам.-председателят на УС на АИКБ Кънчо Стойчев. Според него годината ще е нулева за туризма.

Президентът призова да се спазват всички мерки, издадени от здравните власти. Според Радев обаче само с ограничения, забрани и глоби не можем да излезем от тежката ситуация.

Държавният глава апелира да бъдат вкарани в ход и други комплексни мерки, които да подпомогнат бизнеса и най-засегнатите граждани.

Радев заяви, че и по време на вчерашната среща с премиера Бойко Борисов са обсъдили, че трябва спешно да се мобилизират средства от ЕС, а правителството да преоцени инвестиционните си приоритети.

✓ Бизнесът иска държавата да плаща редовно

При такава криза няма как да излезем сухи от водата, твърди Владислав Горанов

Държавата да не бави плащанията към бизнеса по оперативните програми и обществените поръчки, да оптимизира администарцията, която да поеме тежести солидарно с работещите в частния сектор, да се намалят лихвите за забавени осигуровки, да се подпомогнат компаниите, принудени да съкращават работници. Това са част от мерките за стабилизиране на икономиката в условията на епидемия на коронавирус, изложени от представителите на работодателските организации пред президента Румен Радев. "Бизнесът най-добре може да определи по какви критерии ще се оценява кои са най-засегнатите компании и как да се определя помощта за тях. Това би трябвало да става прозрачно и предприемачите трябва да подскажат как най-точно тази процедура да бъде реализирана.", каза

президентът в началото на срещата. Необходимо е да се приемат несимволични мерки за доходите на хората, които са останали без работа и доходи. Критериите са ясни. Тези, на които им е забранено да работят и са останали без доходи, трябва да бъдат компенсирани. Онези, които имат рязък спад на продажбите поради това, че са запушени транспортните коридори, също трябва да бъдат подкрепени", заяви председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев.

През една такава криза няма как всички да излезем сухи от водата. Ще има бизнеси, които ще спрат да съществуват. Вероятно ще има заетост, която ще изчезне. Тази тримесечна мярка за подкрепа на заетостта дава шанс на добросъвестните работодатели, които изпитват временни затруднения заради ограниченията, да минат през кризата, без да прекратяват заетостта на персонала си и да запазят доходите на заетите, и да възстановят обема на бизнеса си". Това каза на брифинг министърът на финансите Владислав Горанов, след среща с представители на синдикатите и работодателите.

За подкрепата за съхраняване на заетост ще предложим изменение в Кодекса за социално осигуряване и ще изградим механизъм, по който юридически лица, изправени пред избора дали да освободят свои служители, или да си дадат шанс да ги задържат при себе си, да могат да се възползват от подкрепа от страна на държавата в размер на 60% от възнагажденията, които са плащали досега. Това ще става чрез кандидатстване пред службите по заетостта с подаване на информация за броя и конкретни данни за лицата, да които искат подкрепа. След това тази подкрепа ще бъде трансферирана към юридическите лица, които ще я получават. Те, спазвайки основен принцип – солидарността, ще трябва да я допълнят до 100% и да не прекратяват трудовите правоотношения с тези лица.

По отношение с анонсираните инструменти в подкрепа на кредитната система, така че тя да е партньор на бизнеса в кризисния етап, ще предложи на правителството увеличение с пакет от 500 млн. лева на капитала на Българската банка за развитие (ББР), който ще служи в две направления - издаване на портфейлни гаранции към търговските банки и ББР да участва временно с опция за обратно изкупуване в капитала на дружества. Така временно ще се осигури безплатно финансиране на компании, които прибягнат до подобно решение. Владислав Горанов пое ангажимент за открита телефонна линия към МФ за въпроси от страна на бизнеса за неразплатени разходи от страна на държавата като платец или възложител, поясни финансовият министър.

България е изправена пред четири шока - шок на предлагането, шок на търсенето, финансов шок и социален шок. Големи сектори в българската икономика ще бъдат ударени и спадът може да достигне и да надмине 40-45% от очакваните и планирани годишни приходи, коментира от Лондон пред БНР проф.Димитър Иванов.

[В. Банкеръ](#)

✓ Работодатели на спешна среща при президента, обсъдиха мерки за компенсиране на бизнеса

Представители на работодателите у нас проведоха спешна среща с президента Румен Радев. На нея бяха обсъдени мерки срещу коронавируса.

"Задължително е да има и комплекс от мерки, които да подкрепят бизнеса, който вече търпи сериозни загуби. Да се подкрепят най-засегнатите български граждани и тези, които в момента губят работата си и поминъка си. Това е важна и неотложна мярка. Във всички засегнати държави пакет от такива мерки са в ход. Трябва да мобилизираме максимално всички средства. Призовах правителството да преоцени своите финансови и инвестиционни приоритети. Здравето на българските граждани и българския бизнес не може да чака", заяви държавният глава. Той обяви, че тепърва ще се решава по какъв механизъм ще се оценяват щетите за бизнеса.

По думите на председателя на управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев световната и европейската икономика са били в недобро състояние и преди пандемията. Случващото се ще се отрази сериозно на икономиката и щетите ще бъдат по-големи по икономически причини, отколкото по медицински, смята Велев. Според него е необходимо е да се приемат несимволични мерки за доходите на хората, които са останали без работа. Критериите са ясни. На тези, които им е забранено да работят и са останали без доходи, трябва да бъдат компенсирани. На тези, които имат рязък спад на продажбите поради това, че са запушени транспортните коридори, също трябва да бъдат подкрепени.

"Ние не знаем в момента степента на засегнатост в отделните икономически отрасли. Има такива, които потъват спокойно. Има такива, които са спрели. Има такива, които работят спокойно, и такива, които се развиват. Това са доставки, храни и фармацевция. Там, където има роботизирани системи, работят 24 часа. Това, което държавата може да направи, тя е известна като най-сигурен платец и в този момент трябва да покаже своята коректност, изплащайки всички свои задължения по различни програми и обществени поръчки", заяви Радосвет Радев, член на УС на Българската стопанска камара.

В изявлението си Цветан Симеонов от Българската търговско-промишлена палата отбеляза, че много от техните членове вече търпят големи загуби. Според него от добрите решения е отварянето на транспортните европейски коридори.

Кънчо Стойчев от АИКБ отбеляза, че коронавирусът ще понижи жизнения стандарт в страната. Той посочи, че сред най-засегнатите са туризмът и ресторантьорството, и те са спрели. Организираният туризъм е напълно провален. „Идеята, че май месец ще се възстановят е несъстоятелна. Това е нулева година“.

Президентът призова да се спазват всички мерки, издадени от здравните власти. Според Радев обаче само с ограничения, забрани и глоби не можем да излезем от тежката ситуация.

✓ Радев: Държавата не може да оцелее без бизнес

Президентът и работодателите обсъдиха мерките срещу пандемията у нас

Бизнесът вече търпи загуби заради коронавируса, а стандартът на живот на хората рязко ще падне. За това алармираха работодателите на среща с президента Румен Радев. И поискаха държавата да помисли за периода след кризата с коронавируса и да вземе мерки за подпомагане на бизнеса.

Само с ограничения, забрани и глоби не можем да излезем от тази криза като пълноценно общество и икономика. Задължително е наред с всички тези ограничителни мерки да бъдат в ход и комплекс от мерки, които в този тежък момент да подкрепят бизнеса, който вече търпи сериозни загуби.

На това мнение е президентът Румен Радев, който се срещна с представители на работодателите, заради извънредните мерки в страната и опасността от фалити.

"Да подкрепят най-засегнатите български граждани, да подкрепят онези, които губят работата си, губят поминък. Това е изключителна важна и неотложна мярка. Виждате, че във всички съседни държави пакет от такива мерки са в ход. Да, знам, че ресурсите са ограничени, вчера това дискутирахме и с премиера. Но трябва да мобилизираме максимално всички възможни начини да се получат средства от ЕС. Но не е достатъчно. Призовах правителството да преоцени своите финансови, инвестиционни приоритети. Ако се налага, някои проекти могат и да изчакат, но здравето, животът, благоденствието на българските граждани, здравето на българския бизнес не може да изчака", заяви Радев.

"Без бизнес, не може да оцелее държавата", категоричен бе държавният глава.

Председателят на управителния съвет на АИКБ Васил Велев заяви, че световната и европейската икономика са били в недобро здраве и преди пандемията.

"Всичко това, което става, ще се отрази сериозно на икономиката и щетите ще бъдат по-големи по икономически причини, отколкото по медицински. Необходимо е да се приемат несимволични мерки за доходите на хората, които са останали без работа и доходи. Критериите са ясни. На тези, които им е забранено да работят и са останали без доходи, трябва да бъдат компенсирани. На тези, които имат рязък спад на продажбите поради това, че са запущени транспортните коридори, също трябва да бъдат подкрепени", настоя Велев.

[Novini.bg](#)

✓ Радев пред работодателските организации: Здравето на българския бизнес не може да чака

Държавата е пред огромно изпитание - на здравната система, бизнеса и гражданите. Днес трябва да мислим за България след коронавируса. Само с ограничения, забрани и глоби не можем да излезем от тази криза като пълноценно общество и работеща икономика. Задължителен е комплекс от мерки. Това заяви президентът Румен Радев по време на срещата с ръководствата на национално представителните работодателски организации в страната.

"Трябва да подкрепим хората, които губят работата си и поминъка си. Това е неотложна мярка. Във всички държави е въведен пакет от мерки, знам, че средствата са ограничени. Призовавам правителството да преоцени финансите. Здравето на българския бизнес не може да чака. Бизнесът и държавата трябва да си протегнат ръка", каза още държавният глава.

"Вие най-добре познавате проблемите на бизнеса. Вашият експертен глас трябва да бъде чул", каза президентът Радев.

"Световната и европейската икономика бяха в недобро здраве и преди пандемията. В много по-голяма степен ще се отрази на икономиката всичко, което става", разкри пред Радев председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев.

"Насажда се мнение, че само фризьорски салони и ресторанти са засегнати. Това не е вярно – структурни предприятия са засегнати", допълни държавният глава.

"Трябват компетентни програми. В извънредното законодателство може да се помисли за промени на лимитите на обществените поръчки. Това ще осигури живота на малките компании", коментира Радосвет Радев, председател на Българската стопанска камара.

"Ако има начин да се осигурят плащанията към всички строителни фирми в България. Важно е страната да се справи след коронавируса. Трябва да бъдат разсрочени и някои плащания, а банките да не бъдат толкова строги при лихвите. Ще направим всичко, което е възможно да запазим финансовите възможности на нашите служители. Ще издържим", заяви представителя на КРИБ и председател на УС на Камарата на строителите в България инж. Илиян Терзиев.

Председателят на Българска търговско-промишлена палата Цветан Симеонов смята, че има застой в бизнеса. "Ще осигури обслужване на фирмите за движение на стоките", разкри Симеонов.

Кънчо Стойчев - заместник-председател на УС на АИКБ допълни по темата: "В кризисен процес сме. Това не е първият грип – независимо от глобалната реакция. Стандартът на хората ще върви надолу – трябва да омекотим удара. Ситуацията за бизнеса се промени за 24 часа", заяви Стойчев.

"16-17 % от БВП на страната е спрял – това е сектора на туризма. Годината ще нулева за туризма", завърши заместник-председател на УС на АИКБ.

БНР

✓ Правната комисия на НС ще обсъди проектозакона за извънредните мерки

Парламентарната правна комисия ще обсъжда на първо четене проекта за Закон за мерките по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март. Под него стоят подписите на депутати от ГЕРБ. На сайта на Народното събрание е публикуван и Законопроект за спиране на срокове по граждански, административни, наказателни и изпълнителни производства по време на извънредното положение, внесен от народните представители от БСП.

Придвижването на законопроекта на управляващите през депутати, въпреки че по него работеше екипа на правосъдния министър, е за да се спести време. Още вчера в интервю за "Хоризонт" Данаил Кирилов коментира, че ще се върви по бързата писта:

"В тези условия са налице предпоставките за съкратено и бързо законодателно производство."

Законопроектът предлага мораториум на процесуалните срокове, заради извънредното положение, което засяга нормалното функциониране и на съдебната система. За спиране на срокове по граждански, административни, наказателни и изпълнителни производства е и законодателната инициатива на опозиционната БСП - също от вчера.

И въпреки че парламентарното решение от петък фиксира краен срок за извънредното положение - 13 април, той не е изрично упоменат в проектозакона на социалистите. И на ГЕРБ:

"Предложението засега е до прекратяване на обявеното извънредно положение. Без дата, но ако няма друго решение на Народното събрание, то срокът е 13 април", каза пред "Хоризонт" правосъдният министър Данаил Кирилов.

✓ Проверяваме цените на лекарствата в реално време

Всеки гражданин, преди или при закупуването на лекарствени продукти от аптечната мрежа, може да провери каква е пределната цена, на която лекарството е разрешено да се продава. Проверката може да се извършва в реално време чрез уеб-портала и мобилното приложение на Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти. Тази мярка е свързана с предотвратяване продажбата на лекарствени продукти на цени, различни от образуванията по реда на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина. Това се налага поради зачестилите сигнали за повишаване цените на лекарствата, отпускани без лекарско предписание.

Уеб-порталът на Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти се намира на интернет адрес: <https://portal.ncpr.bg>

Мобилното приложение за достъп до цените на лекарствените продукти може да изтеглите

от: https://ncpr.bg/images/android_medicine/medicine.apk

Инструкцията за ползване на мобилното приложение може да видите [тук](#).

✓ Готов е водопроводът от Мало Бучино до Перник, режимът се облекчава

Готов е водопроводът от с. Мало Бучино до Перник, съобщи "В и К". В момента се прави изпитване на трасето, след това ще се извърши дезинфекция и до няколко дни водоподаването по него ще бъде осъществено. Съоръжението е с дължина 13,5 км и негов главен изпълнител е държавното стопанско обединение "Монтажи".

Строежът е изпълнен съгласно изготвените работни проекти, коментира пред БТА Васил Мариянов - началник на Регионалната дирекция за национален строителен контрол. По думите му е положена пясъчна възглавница от 10 см под тръбата и 30 см над нея. Съоръжението отговаря на изискванията на Закона за устройство на територията, категоричен е Мариянов. Представителят на изпълнителя Донко Узунов уточни за БТА, че подобна технология е реализирана вече в Русе и Видин.

Новото съоръжение позволява водният режим поетапно да бъде облекчен. От днес вода ще се подава в домовете на перничани от 12:00 до 22:00 часа, а когато водата по новия водопровод бъде пусната, чешмите ще текат от 6:00 ч. до 22:00 ч.

Новият график ще засегне 11 населени места в община Перник - градовете Перник и Батановци и селата Големо Бучино, Люлин, Дивотино, Мещица, Витановци, Ярджировци, Богданов дол, Черна гора и Лесковец.

Облекченият режим се въвежда заради усложнената епидемиологична обстановка с наличието на коронавирус у нас и необходимостта от поддържане на добра лична хигиена. За освобождаване на графика способства и трайното покачване на нивото на язовир "Студена", на който вече е запълнена 1/3 от обема. Напоследък притокът му ежедневно надхвърля 2 000 л/сек, а на 10 март регистрира рекордните 5225 л/сек.

Досега намеренията бяха режимът да бъде облекчен, когато язовирът надхвърли 10-11 млн. куб.м. Коронавирусът обаче наложи промяна и управителят на "В и К" Борислав Иванов изпрати искане до МОСВ за увеличаване на водоползването от "Студена" на 1 200 000 куб. м месечно.

Това е с 400 000 куб. м повече от разрешения досега месечен лимит.

Наличните в МОСВ данни за реално използвани води от язовир "Студена" за питейно-битово водоснабдяване на Перник показват, че през месеците от януари 2018 г. до септември 2019 г. "В и К" ООД Перник използва по 1 млн. куб. м месечно, като през юли 2018 г. са използвани 0,971 млн. куб. м, а през април 2019 г. - 0,966 млн. куб. м, когато не е налаган режим на ограничено водоснабдяване, се твърди в официалния отговор на министъра на околната среда и водите Емил Димитров.

Предвид, че предстои прехвърляне на 300 л/сек. от водосбора на язовир "Белмекен" посредством новия довеждащ водопровод и резервоар Мало Бучино до Перник, което представлява около 0,780 млн. куб. м месечно, следва да бъде ограничено водовземането от язовир "Студена" до 0,300 куб. м месечно с цел акумулиране на води в язовира, е записано в писмото на министъра. Според МОСВ съвместното водовземане от язовир "Студена" и от аварийната връзка чрез Мало Бучино ще гарантира необходимите месечни лимити за отпадане изцяло на режима в града.

Според първоначалните разчети през пролетта трябва да започне реализацията на проекта за водния цикъл в града. Освен това с предоставените от правителството средства е планирано се подменят 56 км стари водопроводни тръби в Перник. Очаква се ремонтът да продължи между 5 и 7 месеца, в зависимост от състоянието на трасето. Все още не е ясно как ситуацията с коронавируса ще промени плановете.

Сега загубите по над 50-годишния етернитов водопровод надхвърлят 70 процента.

Бедствено положение на територията на Перник бе обявено на 21 декември, след като на 18 ноември бе въведен воден режим за населените места, захранвани от язовир "Студена". Януари бе най-критичен за перничани, защото язовирът бе на крачка от мъртвия си обем.

Като единствен спасителен вариант за решаване на водната криза МС взе решение да доведе вода до чешмите на перничани от водосборната зона на язовир "Белмекен".

Кметът Станислав Владимиров благодари на Столичния общински съвет, който даде разрешение за включване към ВиК мрежата на София.

Стойността на проекта е около 27 млн. лв.

✓ БЧК открива национален фонд за събиране на средства

Българският червен кръст (БЧК) открива национален фонд за събиране на средства. Парите ще бъдат предоставени на Националния щаб за борба с коронавируса за закупуване на материали и в помощ на болни хора.

„Вярвам, че към нашия призив ще се присъединят много неправителствени организации. Средствата ще се събират чрез SMS 14 66, по банкова сметка и онлайн. Убеден съм, че българският народ отново ще покаже своята съпричастност, защото действително това, което става в момента, има нужда от една консолидация“, каза пред БНР Христо Григоров, председател на БЧК.

„Пирогов“ получи от БЧК две специализирани палатки. Те са разположени пред спешния център и през тях ще преминават болните, като лекарите ще преценяват накъде да бъдат насочени.

В предаването „Преди всички“ Григоров допълни:

„БЧК продължава да изпълнява своята програма въпреки ситуацията с коронавируса. Близко 320 000 българи, определени от социалното министерство, получават по европейска програма хранителни продукти. Организацията е един тил, който подпомага държавата. Ние продължаваме нашите програми за грижа за нуждаещите се“.

[В. Банкеръ](#)

✓ МВНР повиши индекса на риск при пътуване за Германия и други държави

Във връзка с разпространението на болестта Covid-19 в световен мащаб и обявената от Световната здравна организация пандемия Министерството на външните работи тази сутрин направи преоценка и коригира нивата на риск за редица държави. Актуалните нива на риск са:

Ниво 5: Китай, Иран;

Ниво 4: Германия, Франция, Италия, Испания, Република Корея, Северна Корея (КНДР), Бангладеш, Индия, Малдиви, Непал, Шри Ланка;

Ниво 3: САЩ, Япония, Швейцария, Норвегия, Дания, Швеция, Нидерландия, Белгия, Австрия.

Ниво 2: Сърбия, Румъния, Малайзия, Катар, Австралия, Канада, Гърция, Чехия, Финландия, Португалия, Сингапур, Словения, Естония, Исландия, Ирландия, Полша.

За пореден път призоваваме българските граждани да не пътуват извън или към България, да отменят вече планирани пътувания и да спазват указанията на институциите у нас и в чужбина, да бъдат отговорни към себе си, близките си и обществото.

На всички сънародници, които се намират в чужбина или планират пътуване, препоръчваме:

- Да следят информацията, предупрежденията и съветите, които МВНР публикува на своя сайт в специална рубрика „Коронавирусът – какво да правим“ - <https://www.mfa.bg/bg/customnews/main/24736>

- Информацията може да бъде намерена и в рубриката за съобщения на дирекция „Ситуационен център“ <https://www.mfa.bg/bg/situationcenter/listing> и в рубриката „Пътувам за“ за всяка отделна държава <https://www.mfa.bg/bg/embassyinfo>

- Да следят и следват препоръките и инструкциите на властите в държавата, в която се намират.

- При необходимост от съдействие да се свържат на денонощните ни телефони:

+359 2 948 24 04; +359 2 971 38 56; 02 948 3052; 02 948 2552; 02 948 2085

[Мениджър](#)

✓ Горанов: Стопанската дейност не е под забрана

Цялата стопанска дейност е разрешена и може да се провежда, в това число банкови услуги, услуги и строителство. Това, което е забранено на по-достъпен език са ресторанти, заведения, места, в които се струпват много хора. Моловете са

изключение за обектите на застрахователните, банковите услуги, хранителните магазини и аптеките. Не бива да се интерпретира грешно заповедта и да се налага свръхограничение. Това каза министърът на финансите Владислав Горанов по време на брифинг след среща с работодателите в Министерски съвет.

Срещата бе организирана за мерките и предложенията, които да подкрепят бизнеса срещу последствията от разпространението на коронавируса.

"Удовлетворен съм от разбирането, че държавата през фиска не може да замени реалната икономиката и че мерките, които прилагаме трябва да търсят баланс между това стопанския живот да продължи и в същото време най-засегнатите да получават достатъчно подкрепа така че да продължат да функционират. Тези мерки са с хоризонт няколко месеца и ако трябва ще се вземат още такива", обясни той.

По думите му тънкият баланс да се използват държавните резерви изисква много добър, постоянен диалог и здрав и хладен разум в представителите на отделните засегнати страни.

"Получихме много добри предложения и смислени оценки от работодателите и националните организации на работниците и служителите. Два са механизмите, свързани от една страна със заетостта, от друга страна с осигуряването на буфери по отношение на търговските фирми, които са с кредити и които имат притеснения за тяхното обслужване. Ако някой може да даде точна диагноза колко време ще трае подобна криза, това ще е усилие, което заслужава награда от Нобеловия комитет и ще улесни задачата на бизнеса и правителството да знаят колко време ще се готвят с подобни мерки", заяви още той. "Тук е тънкият баланс да съхраним ресурсите си, за да можем достатъчно дълго време да управляваме кризисния процес, в който се намираме".

Финансовият министър беше категоричен, че стопанският живот е ограничен дотолкова, доколкото се препоръчва социално дистанциране. Засегнати на първа линия са заведенията и увеселителните клубове.

По отношение на подкрепата за съхраняване на заетостта, Горанов обясни, че ще се предложат изменения в кодекса за социалното осигуряване и ще бъде изграден механизъм, по който юридически лица, които са пред избора дали да освободят свои служители, или да си дадат шанс още 3 месеца да ги задържат при себе си, да могат да се възползват от подкрепа от страна на държавата в размер на 60% от възнагражденията, които са плащали досега.

"Това ще става с кандидатстване до службите за заетостта с подаване на конкретни данни за лицата, които искат подобна подкрепа. След това тя ще бъде трансферирана към юридическите лица, които ще трябва да я допълнят до 100% и да запазят ангажимента си без да прекратяват трудовите правоотношения с тези лица. Надявам се тази мярка да може да помогне и в следващите 3 месеца бизнеси, които имат временни затруднения да съхранят тази заетост, минавайки плавно през този процес", каза Горанов.

В подкрепа на бизнеса ще бъде предложен пакет с увеличение от 500 милиона на капитала на Българската банка за развитие, който ще е в 2 направления.

"Едното е издаване на портфейлни гаранции към търговските банки, което ще намали капиталовата тежест към търговските банки и ще им позволи да проявяват гъвкавост по отношение на своите клиенти, които изпитват затруднения. Вторият инструмент ще даде възможност Българската банка за развитие да участва временно с опция за обратно изкупуване в капитала на дружества, които изпитват необходимост от подобно участие. Това ще става с посредничеството на търговските банки, на които тези дружества са клиенти. По този начин временно се осигурява безплатно финансиране, защото лихвата върху капитала е 0, на тези компании, които прибегнат до подобно решение", обясни той.

"Възможен е и сценарий, при който ще трябва да живеем по-дълго с този вирус и да се настройваме финансово и икономически спрямо него. При една подобна криза няма как всички да излезем сухи от водата. Ще има бизнеси, които ще престанат да съществуват. Тази мярка дава шанс на добросъвестните работодадели да минат през кризата без да прекратяват заетостта на персонала си и да запазят, както капацитета, така и доходите", заяви Горанов.

✓ Платформата „Уча.се“ става безплатна до края на месеца

Съзателят на платформата „Уча.се“ Дарин Маджаров, който е и корица на актуалния брой на списание "Мениджър" обяви, че тя става безплатна за всички ученици в България до 29 март. На разположение на децата ще са над 16 000 видео урока и теста по всички предмети от 1 до 12 клас, както и тези за 4 група за децата в предучилищна възраст.

Всички видео уроци и тестове са изцяло съобразени с учебната програма и дори с точния учебник, по който учениците учат и учителите преподават, се казва в съобщението.

По-рано две други издателски групи обявиха, че предоставят свободен достъп до пълните електронни варианти на своите учебници по всички предмети от първи до десети клас, обогатени с допълнителни интерактивни образователни ресурси.

Сега учители и ученици ще могат да използват електронните учебници на „Просвета“, одобрени от Министерството на образованието и науката, които съдържат близо 33 000 образователни ресурса. Това са 18 855 интерактивни тестове и упражнения, 118 триизмерни визуализации, 2161 видеофилма, 8473 аудиофайла, 228 презентации, 2365 фотогалерии, 360-градусови панорамни снимки, 484 анимации, кръстословици, пъзели. Информация за начина на достъпване на електронните учебници се съдържа в сайта на издателството: www.e-prosveta.bg.

От образователното издателство „КЛЕТ България“ също обявиха, че правят напълно безплатен достъпа до всички свои електронни ресурси, учебници и учебни материали с марките Анубис, Булвест 2000 и Klett. Материалите обхващат всички предмети от 1 група на детските градини до 10 клас; За първи път в България учителите имат възможността да водят учебните часове изцяло онлайн. Всеки преподавател може да намери частта и уроците, до които е достигнал със своите ученици, и да им даде задачи за самоподготовка, разяснения по учебния материал, както и допълнителни ресурси.

✓ Свиване на годишната инфлация през февруари

Годишната инфлация за февруари 2020 г. спрямо февруари 2019 г. е 3.7%, сочат данните на НСИ. Това представлява спад от годишната инфлация от регистрираното през януари ниво от 4,2% - най-най-високото от 2013 г. насам.

Спрямо януари 2020 г. инфлацията е нараснала с 0,1%, а инфлацията от началото на годината (февруари 2020 г. спрямо декември 2019 г.) е 1,0%

Средногодишната инфлация за периода март 2019 - февруари 2020 г. спрямо периода март 2018 - февруари 2019 г. е 3,2%.

През февруари 2020 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

Увеличение:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - с 0,6%
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - с 0,1%
- здравеопазване - с 0,3%
- образование - с 0,6%
- ресторанти и хотели - увеличение с 0,7%

Намаление:

- облекло и обувки - с 2,0
- транспорт - с 0,4%
- съобщения - с 0,1%
- развлечения и култура - с 0,8%
- разнообразни стоки и услуги - с 0,2%

Без промяна

- алкохолни напитки и тютюневи
- жилища, вода, електроенергия, газ и други горива

През февруари 2020 г. са се увеличили цените на следните хранителни продукти: хляб – с 1,0%, месо от домашни птици - с 0,7%, малотрайни и трайни колбаси - съответно с 1,5 и 0,8%, мляно месо (кайма) - с 0,6%, консерви с месо - с 2,4%, консерви с риба - с 2,9%, пълномаслено прясно мляко - с 1,3%, кисели млека - с 0,7%, сирене - с 0,6%, кашкавал - с 0,3%, извара - с 0,2%, маргарин - с 1,3%, олио - с 5,1%, цитрусови и южни плодове - с 2,0%, краставици - с 6,4%, пипер – с 12,4%, зеле - със 7,5%, зрял лук - с 0,2%, зрял чесън - с 2,4%, листни зеленчуци - с 3,9%, зрял боб – с 0,2%, картофи - с 0,4%, захар - с 0,4%, шоколад и шоколадови изделия - с 1,1%, оцет - с 1,5%, чай – с 1,6%, ракии - с 0,4%, вина - с 0,1%, и други.

През февруари 2020 г. са се намалили цените на следните хранителни продукти: брашно – с 0,2%, макаронени изделия - с 0,4%, месо от едър рогат добитък - с 0,6%, свинско месо - с 0,5%, нискомаслено прясно мляко - с 0,9%, млечни масла - с 3,3%, ябълки - с 2,9%, домати - с 3,5%, кореноплодни зеленчуци (моркови и червено цвекло) - с 4,3%, леща - с 2,8%, сол - с 0,4%, кафе – с 0,9%, минерална вода - с 1,1%, газирани напитки - с 1,0%, плодови сокове - с 2,2%, бира - с 0,8%, и други.

През февруари 2020 г. в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано увеличение на цените при: цигари - с 0,1%, събиране и изхвърляне на битови отпадъци - с 1,2%, централно газоснабдяване - с 0,7%, газообразни горива за битови нужди - с 0,1%, мебели - с 0,8%, хладилници - с 0,6%, перални и съдомиялни - с 0,2%, климатични инсталации - с 1,5%, газ пропанбутан за ЛТС - с 2,4%, градинарство - с 0,2%, цветарство - с 3,5%, кина и театри - с 0,6%, услуги по обществено хранене - с 0,8%, козметични продукти - с 0,2%, и други.

През разглеждания месец в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано намаление на цените при: облекло - с 1,1%, обувки - с 3,7%, бойлери - с 0,4%, отоплителни уреди – с 0,5%, препарати за почистване на съдове - с 0,8%, прахове за пране - с 0,8%, автомобилни гуми – с 0,5%, дизелово гориво - с 0,4%, автомобилен бензин А95Н - с 0,3%, метан за ЛТС - с 0,1%, международни полети - с 11,8%, пакетни услуги за почивка и туристически пътувания в страната – с 2,0%, продукти за лична хигиена - с 2,5%, и други.

През февруари 2020 г. цените на лекарствените продукти и лекарските услуги са се увеличили с по 0,4%, а цените на стоматологичните услуги - с 0,3%.

По окончателни данни на НСИ индексът на потребителските цени за януари 2020 г. спрямо декември 2019 г. е 100,9%, т.е. месечната инфлация е 0,9%.

✓ 4,2% е била безработицата у нас през 2019 г.

Коефициентът на безработица през 2019 г. намалява с един процентен пункт в сравнение с 2018 г. и достига 4,2%. Това сочат данни на Националния статистически институт (НСИ).

За същия период коефициентът на безработица при мъжете намалява с 1,2 процентни пункта, а този при жените - с 0,8 процентни пункта, като достига съответно 4,5 и 3,9%.

През 2019 г. безработните са 142,8 хил., от които 82,3 хил. са мъже и 60,5 хил. – жени. В сравнение с 2018 г. броят на безработните хора намалява със 17,6 на сто.

Коефициентът на безработица за възрастовата група 15 - 29 навършени години е 6,9%. В сравнение с 2018 г. този коефициент намалява с 1,4 процентни пункта.

Продължително безработни (от една или повече години) са 81,0 хил., или 56,7% от всички безработни лица. Коефициентът на продължителна безработица е 2,4% - съответно 2,6% за мъжете и 2,2% за жените.

Икономически неактивните лица на възраст 15 - 64 навършени години са 1 197,7 хил., от които 505,8 хил. са мъже и 691,9 хил. са жени.

Коефициентът на икономическа неактивност (15 - 64 навършени години) е 26,8% - съответно 22,4% за мъжете и 31,3% за жените.

Броят на обезкуражените лица на възраст 15 - 64 навършени години е 61,7 хил., или 5,2% от всички икономически неактивни лица в същата възрастова група.

Относителният дял на рано напусналите образование и обучение от населението на възраст 18 - 24 навършени години е 13,9% (при 12,7% през 2018 година).

Относителният дял на лицата с висше образование от населението на възраст 30 - 34 навършени години е 32,5%, с 1,2 процентни пункта по-нисък в сравнение с 2018 година.

Относителният дял на незаетите и неучастващи в образование и обучение от населението на възраст 15 - 29 навършени години е 16,7% (при 18,1% през 2018 година)

През 2019 г. икономически активните лица на възраст 15 - 64 навършени години са 3 276.4 хил., или 73.2% от населението на същата възраст.

Общият брой на заетите лица е 3 233.1 хил., или 54,2% от населението на 15 и повече навършени години. От тях 1 732,1 хил. (53,6%) са мъже и 1 501,1 хил. (46,4%) са жени.

Заетите лица на възраст 15 - 64 навършени години са 3 136,3 хиляди. Коефициентът на заетост за населението в същата възрастова група е 70,1%, съответно 74,1% за мъжете и 66,0% за жените.

Коефициентът на заетост за населението на възраст 20 - 64 навършени години е 75,0%, или с 2,6 процентни пункта по-висок в сравнение с 2018 година. При мъжете коефициентът на заетост за тази възрастова група се увеличава с 2.8 процентни пункта, а при жените - с 2,4 процентни пункта, като достига съответно 79,3 и 70,7%.

Коефициентът на заетост за възрастовата група 55 - 64 навършени години достига 64,4% (69,2% за мъжете и 59,9% за жените). В сравнение с 2018 г. той нараства с 3,7 процентни пункта - с 3,8 процентни пункта при мъжете и с 3,5 процентни пункта при жените.

✓ БДЖ преустановява движението на международните влакове

От днес /17-и март/ се преустановява движението на всички международни влакове през граничните пунктове на територията на България във връзка с предприетите мерки срещу разпространението на коронавируса, съобщиха от "Холдинг БДЖ" ЕАД.

На този етап композициите, които обслужват международните влакове, ще продължат да пътуват на територията на страната, с изключение единствено на съставите на международните бързи влакове № 7990 от София за Белград и № 7991 от Белград за София, които няма да се движат и в участъка между София и Калотина запад.

Международните влакове, които няма да се движат са:

Международни бързи влакове № 7990/№ 7991 София-Белград-София;

Международни бързи влакове № 1090/№ 1091 Видин-Крайова-Видин;

Международни бързи влакове № 361/№ 360 София-Солун-София, които запазват движението си на територията на страната в участъка София-Кулата-София;

Международни бързи влакове № 462/№ 463 София-Букурещ-София, които запазват движението си на територията на страната в участъка София-Русе-София;

Международни бързи влакове № 493/№ 492 София-Истанбул-София, които запазват движението си на територията на страната в участъка София-Свиленград-София. Отмяната на движението на влаковете, които пътуват между София и Истанбул, е в сила от 11.03.2020 г.

Актуална информация за движението на влаковете клиентите на „БДЖ - Пътнически превози“ ЕООД могат да получат от служителите на гишетата „Информация“ и билетните каси в съответните железопътни гари, от електронното табло на официалната страница на дружеството, което предоставя данни в реално време (<http://live.bdzh.bg/>), както и на националния информационен телефон 0700 10 200.

✓ Спад на борсите в Европа въпреки новото понижение на лихвите на Федералния резерв

Основните индекси на водещите фондови борси в Европа записаха нови спадове в ранната търговия на първата сесия за седмицата, след като мерките срещу икономическите щети от коронавируса, предприети от редица централни банки, не успяха да успокоят инвеститорите, информира Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 се понижи с 24,47 пункта, или 8,18%, до 274,69 пункта, достигайки най-ниското си ниво от ноември 2012 г. Европейският бенчмарк се е разделил с повече от една трета от стойността си от рекордното си ниво през средата на януари.

Немският DAX изтри 725,3 пункта от стойността си, или 7,86%, достигайки ниво от 8 506,78 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 се понижи с 335,34 пункта, или 6,25%, до 5 030,77 пункта. Френският измерител CAC 40 отчете спад от 368,07 пункта, или 8,94%, до 3 750,29 пункта

Авиопревозвачите и туристическите агенции отново бяха сред най-големите губещи, като акциите на германският туроператор TUI сринаха с 35,37 пункта, а тези на авиолиниите EasyJet, IAG и Air France – KLM поевтиняха с 23,11%, 7,84% и 16,46%. Туристическият поиндекс SXTPI се срина с 13,17%.

„Проблемът за инвеститорите е, че все още не е ясно какво ще бъде икономическото въздействие на коронавируса. Не се знае дали това ще е едномесечно събитие, или целогодишно. Не се знае и колко дълбоко ще бъде свиването на потребителските разходи.“, коментира Рик Меклер от Cherry Lane Investments.

Движението на пазарите бе повлияно от решението на Федералния резерв на САЩ да смъкне лихвите си с един процентен пункт до диапазона от 0 – 0,25 процента. Това е второ понижение на лихвите на американската централна банка от началото на месеца.

Централните банки на Япония, Австралия и Нова Зеландия последваха решението на Фед със собствени мерки за стимулиране на икономиката, които обаче не успяха да успокоят инвеститорите.

Общият банков индекс SX7P се понижи с около 10,33%, като акциите на френските банки Natixis и Societe Generale поевтиняха с 15,29% и 13,87%.

Книжата на Credit Suisse се сринаха с 11,11% до рекордно ниско ниво, след като в медиите се появи доклад, че американската прокуратура разследва банката за корупционна схема в Мозамбик на стойност над 2 млрд. долара.

Ръст в САЩ

Основните борсови индекси на Уолстрийт регистрираха силни повишения в петък след катастрофалната сесия ден по рано, когато бяха отчетени най-големите загуби от „Черния понеделник“ през 1987 г., пише Си Ен Би Си.

Промишленият индекс Dow Jones се повиши с 1 985 пункта, или 9,36%, до 23 185,62 пункта, отчитайки най-големият си еднодневен скок в пунктovo изражение в историята. Широкообхватният индекс Standard & Poor's 500 напредна с 230,38 пункта, или 9,29%, до 2 711,02 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq добави 673,07 пункта към стойността си, или 9,35%, достигайки ниво от 7 874,88 пункта. Това е най-големият ръст за индексите от октомври 2018 г. насам.

За седмицата трите индекса записват големи загуби. Dow е с 10% надолу, а S&P 500 и Nasdaq са се понижали с повече от 8%.

Петъчните движения дойдоха, след като по-рано през седмицата официално бе сложен на най-продължителният бичи пазар в историята. S&P 500 се срина с 9,5% в четвъртък и записа най-лошия си ден от над три десетилетия, навлизайки в мечи пазар заедно с Dow Jones.

„Волатилност, както винаги припомням на хората, означава големи движения и в двете посоки“, казва Ранди Фредерик от Charles Schwab.

„След най-големият срив през последните 30 години не е изненадващо, че се стигна до леко възстановяване“, добавя той.

За ръста допринесе изказването на американският президент Доналд Тръмп, който заяви, че от седмицата, започваща на 16 март, в САЩ ще бъдат налични 50 хил. теста за коронавирус. Той също така поиска от министерството на енергетиката да закупи петрол от стратегическия резерв на САЩ с цел повишаване на цените на суровия петрол.

Пазарите бяха подкрепени от решението на Федералния резерв да започне да изкупува държавни ценни книжа от всеки времеви диапазон, започвайки с 30-годишните облигации.

„Тези покупки целят да адресират необичайните сринове на пазарите за ценни книжа, свързани с епидемията от короанвирус“, заявиха от клоната на Фед в Ню Йорк.

Силни резултати отчетоха технологичните компании от групата FAANG, като акциите на Apple, Facebook, Alphabet, Amazon и Netflix поскъпнаха съответно с 11,98%, 10,23%, 9,24%, 6,46% и 6,68%.

Рекорден спад в Австралия

Основните индекси на водещите фондови борси в Азиатско-тихоокеанския регион регистрираха понижения в понеделник, след като Федералният резерв на САЩ понижи намали лихвите си с един процентен пункт до диапазона между 0 и 0,25 процента, предаде Си Ен Би Си.

„Тук вече не става въпрос за икономически стимул, това е решение, което цели предотвратяване на колапс., коментира Даниел Джерард от at State Street Global Markets. „Това е целта в случая, Федералният резерв предприема сериозни мерки, за да предотврати криза“, добавя той.

Водещият индекс на Токийска фондова борса Nikkei 225 се понижи с 429,01 пункта, или 2,46%, до 17 002,04 пункта. След решението на Фед за лихвите, Японската централна банка обяви допълнителни мерки за смекчаване на паричната политика на извънредно заседание, свързано с на икономическото отражение на пандемията от коронавирус. Мерките включват „активно“ закупуването на борсово търгувани фондове (ETF) и инвестиционни тръстове за недвижими имоти (J-REIT).

В континентален Китай индексът Shanghai Composite се понижи с 98,17 пункта, или 3,4%, до 2 789,25 пункта, докато по-малкият Shenzhen Composite изтри 86,97 пункта от стойността си, или 4,83%, завършвайки сесията при ниво от 1 712,02 пункта. Хонконгският индекс Hang Seng отчете спад от 969,34 пункта, или 4,03%, до 23 063,57 пункта.

Резултатите от Китай дойдоха на фона на драстичен спад на промишленото производство в страната. През периода януари-февруари промишленото производство в Китай се е понижало с 13,5% спрямо същия период година по-рано. Това са най-слабите данни за производството от януари 1990 г. и са пълна противоположност на декемврийските резултати, когато бе отчетен ръст от 6,9%.

Същевременно с това продажбите на дребно през същия период се свиват с 20,5%, а инвестициите в дълготрайни активи намаляват с 24,5%. Нивото на безработица се е повишило до 6,2%.

Южнокорейският бенчмарк Kospi се понижи с 56,58 пункта, или 3,19%, до 1 714,86 пункта.

В Австралия ASX 200 се срина с 573,3 пункта, или 9,7%, до 5 002 пункта, записвайки най-големият си еднодневен спад в историята. Финансовият подиндекс на борсата в Сидни се смъкна с 11,1%, като акциите на водещите банки Australia and New Zealand Banking Group, Commonwealth Bank of Australia, Westpac и National Australia Bank поевтиняха съответно с 12,5%, 10,01%, 11,81% и 12,44%

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха понижения в ранната търговия. Основният индекс SOFIX отчете спад от 22,36 пункта, или 4,99%, до 425,59 пункта. BGBX40 се понижи с 3,69 пункта, или 3,98%, до 89,03 пункта. BGTR30 изтри 11,72 пункта от стойността си, или 2,65%, достигайки ниво от 429,81 пункта. BGREIT се понижи с 1,78 пункта, или 1,37%, до 127,72 пункта.

✓ БФБ минава в аварийен режим, разширява ценовите диапазони, които предизвикват прекъсвания с 30%

Във връзка с чл. 55, ал. 10 от част IV към правилника на борсата и поради високата волатилност на световните финансови пазари, Българска Фондова Борса уведомява всички свои членове, че ценовите диапазони, които предизвикват прекъсвания за нестабилност се разширяват с 30 (тридесет) на сто.

В друго свое съобщение, във връзка със ситуацията на изключителна ценова нестабилност, която доведе до задействане на прекъсванията за нестабилност за по-голямата част от финансовите инструменти, търгувани на регулирания пазар, организиран от БФБ, по отношение на които са регистрирани маркет-мейкъри по реда на Правилата за членство, от борсата информират, че задължението на маркет-мейкърите за подържане на котировки съгласно Правилата за търговия не се прилага за търговската сесия на 16.03.2020 г.

От борсата уточняват, че основен приоритет е създаване на доверие на пазарите днес и утре.

"Като надежден оператор на пазарна инфраструктура, доверен партньор и загрижен работодател, ние приемаме много сериозно ситуацията с COVID-19.

Въпреки че досега бизнесът ни не е повлиян критично, ние продължаваме да следим ситуацията в страната и по целия свят и сме внедрили план за превантивна реакция, който е в съответствие с индустриалните стандарти и регулаторните изисквания. Нашите мерки за непрекъснатост на бизнеса са предназначени да ни позволят да поддържаме нашите услуги. Уверяваме клиентите си, че ще останем техни доверени партньори и ще ги информираме проактивно и своевременно за всяка промяна в дейността ни", уведомяват от борсата.

"Безопасността на нашите служители и техните семейства е също наш приоритет. Поддържаме тесни контакти с нашите клиенти, доставчици, регулаторни и компетентните органи и ежедневно оценяваме ситуацията", казват от БФБ.

Към настоящия момент търговските сесии няма да бъдат спирани.

"Призоваваме всички свои членове, емитенти и клиенти да използват само електронни форми за комуникация с БФБ. Можете да се свържете с нас чрез посочените на интернет сайта ни контактни детайли, както и чрез Facebook, LinkedIn и Twitter".

Освен това първа българска компания поиска спиране от търговията

"С настоящото бихме искали да уведомим инвеститорите и всички заинтересовани лица, че на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 от Правилата за търговия, част IV на БФБ АД и във връзка с обявеното с Решение от 13.03.2020 г. на Народното събрание извънредно положение, както и с оглед защита на интересите на инвеститорите на Монбат АД в акции и облигации, ръководството на Монбат АД е поискало от БФБ АД незабавно спиране на търговията с издадените от дружеството ценни книжа", обясниха от компанията.

Дневник

✓ Какво да се прави с икономиката по време на пандемия

Красен Станчев е основател на Института за пазарна икономика. Народен представител във Великото народно събрание (1990-1991), член на Съвета за икономическа политика към президента (1996 - 2001) и доцент в Софийския университет "Св. Климент Охридски". Управител е на КС2 ЕООД. Текстът му е от "Икономически живот".

Какво знаем от историята

Пандемиите се разпространяват залпово, като взрив. Най-леталната от близките сто години е онази от 1918 г., отнела живота на (вероятно) два пъти повече души от смъртта, причинена от първата световна война. Известно е още, че оттогава досега броят на жертвите намалява. Включително дотолкова, че паниките по повод болести като "птичи грип", "луда крава" или вследствие на ебола, приличат на езоповата приказка за лъжливото овчарче. Те са донякъде причината, че сегашната пандемия бе посрещната неразумно.

"Правителствата вземат правилни решения, обикновено след като изчерпят всички останали алтернативи."

Уинстън Чърчил (парафраза на негов афоризъм, изказан по повод правителството на САЩ)

Общото равнище на хигиена и културата на ограничаване ("общуване") на различни приносители на вируси - обикновено бозайници с гена структура, позволяваща пренос на вирус към хора. Например, плъховете са приносителят и на чумата, и на вируса, причинил сегашната пандемия. Някои наблюдатели дори се учудват, че няма международен стандарт за ограничаване на достъпа до такива бозайници.

Пандемиите са много различни от природните бедствия като стопански ефект.

От икономическо гледище бедствията и пандемиите са институционални нарушения в основите на съществуването и натрупването на капитал, т.е. на условия за по-добър живот, които са породени от природни или обществени (свързани с дейността и изборите, които правят хората) причини. Закономерностите на възстановяването след природни бедствия и големи промишлени аварии са, че:

- отделните хора и местните общности се нагаждат много бързо, оживелите не са безпомощни жертви;
- веднага след първоначалния шок, хората започват да си помагат един на друг;
- нараства обществената отъждествимост и солидарност;
- в резултат се разгръщат необикновени усилия за спасяване, помощ и възстановителни и ремонтни работи;

- изследванията и историческите хроники показват, че въпреки случаите на антиобществени и аморални прояви, обществената порядъчност и взаимопомощ преобладават (тази закономерност е изведена от Пителим Сорокин през 1942 г.).

Повечето от тези неща не се случват при пандемии или се случват с известно забавяне. Проблемите са поне два:

а) хората ги е страх от "другите" и

б) на правителствата и политиците е изгодно да следват подход, който може да бъде наречен "всички злини идват от чужбина и чужденците".

И тези реакции са естествени.

Към това отношение сега се добавя и дежурното обвинение към глобализацията. Всъщност международната търговия и общуване са част от естественото нагаждане и подобряване на имунната система на човешкия род.

Паниката от неизвестното е по-характерна при пандемии и монументалните нещастия по обществени и политически причини (войни, хиперинфлация, класови борби и пр.), отколкото при природни бедствия.

В нашето съвремие смъртта, предизвикана от заразни болести, е в пъти по-ниска при всички възрасти в сравнение с непредаваните пряко от човек на човек болести (ако изключим родовата генетика). Например смъртните случаи, причинени от пианство при възрастните, са многократно повече от заразите.

Какво правителството прави неправилно

Правителствените мероприятия постепенно придобиват известна рационалност, ако се съди по публикуваните днес намерения. Онези от тях, които според мен следва да останат, са споменати и донякъде обяснени по-долу.

Но първата работа на правителството бе да забрави една от очевидните аксиоми на стопанската политика, по-точно обстоятелството, че икономиката не е тостер, за да се изключва внезапно. Въпреки че посещенията на ресторанти и места за бързо хранене се сви почти до нула и обслужващите вземаха предпазни мерки още преди решението за извънредно положение, правителството ги изключи внезапно от днес за днес. Мерките се вземаха, доколкото мога да съдя почти повсеместно. И дори в студентския град на София заведенията още в сряда и четвъртък бяха абсолютно празни. Пак в началото правителството обяви, че ще се "бори със спекулата" и ще фиксира тавани на цените. Бизнесът отговори с повече от уместна критика, че това е рецепта за създаване на изкуствен недостиг. Но допълни, че трябва да се ограничат количествата стоки, закупвани от отделните потребители. Знаейки от опит какво означава контрол на цените и купонна система, хората отговориха адекватно с презапасяване. "Щабът" нарече това "паника" и превключи пресконференциите си в назидателен тембър.

Философската нагласа на "щаба" първоначално бе, че "всички лоши неща са от чужденците". Така постъпиха на първо време Италия, САЩ, Унгария и други страни. Правителствата на Израел и Тайван се насочиха към ограничаване на разпространението на заразата на място. Тръгнаха по друг път. Китай и Южна Корея след време също тръгнаха по този път. Вероятно всички, включително България, вече правят същото.

Едно от най-съмнителните начинания е обещанието, че правителството (министърът на финансите) заедно "с ББР ще предложи мерки за ликвидна подкрепа за бизнеси, засегнати от мерките за ограничаване на коронавируса". Едната от причините е имиджът на банката. В миналото тя е използвана нееднократно за съмнителни инициативи и за "спасяване" на привилегировани стопански деятели. Познавайки отвътре работата на полската и чешко-моравската банки за развитие (те впрочем са и банки за "гаранции"), смятам, че те нямат същите имиджови проблеми като Българската банка за развитие (ББР). Основен проблем в схемите ѝ е, че те не третират еднакво стопанските деятели на България. Обещаните мерки следва да са неутрални и да обхващат огромен брой предприятия от различни сектори. За тази година, вече след възникването на епидемията, ръководството на ББР обеща, че ще работи приоритетно по "Зеления план" на ЕС и в областта на инфраструктурните проекти. Струва ми се очевидно, че най-малкото тези приоритети трябва да отпаднат.

А ако ББР наистина ще разпределя 500 млн. лева, то трябва да има нов начин на надзираване на нейната политика.

Една от мерките на правителството е да поеме чрез Агенцията по заетостта 3/5 от запратите на заетите в засегнатите от извънредното положение фирми. Тук са очевидни следните три ефекта. Сумата най-вероятно е огромна, но няма никакъв намек за разчет колко е точно и по какъв критерий може да бъде направен такъв. Създава се бюрокрация, която няма как да работи без допълнителни разходи за себе си и за евентуалните бенефициенти. И най-важното: създава се опашка за помощи, която не може да бъде безстрастно управлявана.

Струпването на генерали в публичната политика не е добра атестация за успех. Само в армията (и то не винаги) заповедта е дълбинната основа на човешките мисли и действия. В общественият живот нещата са по-сложни. В допълнение към това струпване се включи и главният прокурор. Освен с научно-изследователски инициативи в областта на стопанската история на последните 29 години, той вече ще наблюдава и дезинфекцията на количките в търговските вериги, неспазването на карантина и прочее "съвети на щаба". Сега към неговите ангажименти ще трябва да се добави и работата на бюрокрацията.

Какво все пак следва да се направи

Както обикновено частният сектор предложи по-разумен и често доброволен (а не заповеден) подход към създаването се положение.

Първа инвестиционна банка (ПИБ) обяви, че ще въведе "лихвена ваканция" за всички свои клиенти - независимо от типа кредит, те могат да отложат плащанията по тях. Това събуди подозрения, че с това ПИБ ще оправдава необслужени кредити. Не мисля, че такъв замисъл би бил счетоводно осъществим. Очевидно кредиторите по занятие нямат интерес нито клиентите им да загинат, нито да влезнат в процедури на събиране на вземания, които няма как да бъдат финансирани.

Камарата на частните съдебни изпълнители препоръча да се спрат публични продажби на имущество на длъжници и да се замрази описването му, както и налагането на запори на трудови възнаграждения и банкови сметки.

Веднага след като бе обявено извънредното положение, Експертният клуб по икономика и политика (ЕКИП) предложи три пакета мерки срещу рецесия, а КРИБ направи това на втория ден с 16 предложения. Повечето от тях имат смисъл. Но трябва да се прилагат внимателно и да са разположени във времето така, че да не създават допълнителни проблеми, отговаряйки на остротата и етапите на развитие на пандемията.

Ето един опит политиките да бъдат подредени по този начин.

Очевидно е, че правителствените проекти следва да бъдат не само преоценени, но когато е възможно спрени или отложени за по-добри времена.

Милен Велчев предложи преди извънредното положение увеличаване на бюджетния дефицит и нови държавни, т.е. с парите на данъкоплатците, инвестиции. Не виждам защо трябва да се прави това. По-скоро трябва да се съкратят нерационалните и грандомански проекти.

Това не означава спиране на плащанията за вече свършена работа по държавни и общински поръчки. Такъв случай имаше през 2009 г. и той резултира в 1-1.5% допълнителен спад на БВП и допринесе за нарастване на безработицата. На това обърна внимание Петър Чобанов, също преди извънредното положение.

Не виждам възможност да се спре "Южен поток". Но това е възможно с АЕЦ "Белене" и вероятно редица други начинания. Инвестициите в "зелена икономика" ще трябва да бъдат оставени на сегашното равнище. Те и без друго са едни от вай-високите в Европа, ако се отчетат макроикономическите показатели: като дял от БВП българските граждани и фирми плащат за "зелена" енергия колкото и тези в Германия, а като дял от сметките за електричество тукашният "зелен" компонент е колкото италианския.

Идеята на КРИБ за намаляване на компонента "задължения към обществото" следва да бъде обмислена внимателно, защото в сегашната ситуация може да доведе до допълнителни проблеми. Има други резерви в ценообразуването на електроенергия, които могат да бъдат пакетирани към средата на годината, когато е срокът за предоговаряне на условията на пазара на електроенергия. Напомнянето към "Булгаргаз", че дължи компенсации за изкуствено високи цени в миналото, е на място. Но може би трудно осъществимо.

- Изглежда разумно съществено увеличение, например удвояване, на бюджета (бюджетният принос в НЗОК) на здравната система.

Това не са само пари за възнаграждения и консумативи. Важно е да се предвидят средства за проверка на заразяванията на цялото население, започвайки от рисковите групи. При днешните цени на тестовете за COVID-19 и възможни предвиждания за тяхната динамика, за тестовете за всеки гражданин на България сумата няма да превиши 130 млн. лв. Този разход изглежда абсолютно необходим, ако философията на "щаба" се измени от "карантина" към установяване на действително заразените. (Мисля, че такава промяна вече е налице.)

- Най-съществената дългосрочна политика е не просто "данъчна ваканция", а отмяна на корпоративното подоходно облагане.

Аз предложих такава реформа още през пролетта на 2016 г. Оттогава досега показателите на стопанските развията в България само са се подобрили. В края на 2018 г. Стефан Стоянов от ЕКИП допълни аргументите и добави съществени технически подробности за тази евентуална реформа.

Основната идея тук е че този принос към държавния бюджет е двойно данъчно облагане на потребителите (доколкото фирмите могат да го включат в цените), инвестициите (които създават доход в бъдеще) или на доходите на работещите във фирмата физически лица.

От реформата бюджетът за 2020 г. би претърпял "загуба" от 2.7 млрд. лв. Но това би било така, ако положението се развива, както е предвидено в закона за бюджета. Това със сигурност няма да се случи. Не е измислен начин да се изяде доход, който не е произведен. Но авансово плащане на корпоративен данък според българското законодателство представлява точно това. И от КРИБ са напълно в правото си да настояват това плащане да бъде отложено или поне замразено.

Моето предложение е данъкът изобщо да отпадне. Почти половината краткосрочен отрицателен ефект за бюджета ще бъде компенсиран от данъка върху доходите на физическите лица, частично от потреблението (когато то бъде възстановено след пандемията или във времето, когато краят ѝ се вижда).

По този начин икономиката и фирмите започват да планират дългосрочно и се запазват някои конкурентни предимства. Допълнително основание за тази реформа е и обстоятелството, че косвено спадът на световните борси и задаващата се рецесия ще намалят и без друго незначителните чуждестранни преки и портфейлни инвестиции. Единственият недостатък на начинанието е, че България ще загуби статута си на единствената страна в ЕС, в която международните компании изпълняват данъчните си задължения.

- Ако извънредното положение продължи след май, изглежда наложително въвеждането на данъчна ваканция и за "данъците върху труда" - вноските към НОИ и НЗОК.

Тази перспектива предполага много други актуализации. Вероятно ще се наложи замразяване на пенсиите за период от поне една година, както и увеличаване на възрастта за пенсиониране, и увеличаване на "тежестта" на частното осигуряване. Другите относително твърди приходи в държавния бюджет не могат да се реформират. Предложенията на КРИБ и ЕКИП за процедурите по ДДС се налага да бъдат подкрепени с конкретни изчисления, когато се изясни динамиката на стопанската активност и ще могат да бъдат въведени след реформите в разходите на НОИ.

- Много е важно правителството и народните представители да се откажат от недалновидните идеи за регулиране.

Те засягат и утежняват положението именно на отраслите, които най-дълбоко са и ще бъдат засегнати от пандемията. Същата политика трябва да се отстоява и в ЕС. Основните усилия на правителството следва да бъдат по посока на анализа

на създаването се положение, актуализация на бюджета и засилване на прозрачността. (Практиката на законодаване и редица нови законопроекта е точно в посока, противоположна на засилването на прозрачността.)

Бюджетът за 2020 г. е с минимални вътрешни резерви. Правителството разчиташе и разчита на фискалния резерв. Но актуализацията (актуализациите) на бюджета следва да се насочат към съкращаване и рационализиране на разходите.

- Ако извънредното положение продължи и през юни, следва да се предвиди увеличаване на държавния дълг.

Не очаквам дотогава условията на пазара на суверенен дълг и кредитният рейтинг на България да се променят. Предполагам, че дотогава ще бъдат изчерпани ресурсите на банките за отлагане и реструктуриране на вече отпуснатите кредити. Съответно новият дълг, освен за запалване на нови дефицити по текущите разходи, следва да бъде насочен за осигуряване на гаранции, но евентуално необслужените към този момент кредити и осигуряване на ликвидност на банките.

Трудно е без специален анализ днес да се предложи ясен модел на изразходване на този нов дълг. Ако ББР ще се занимава с инфраструктура, възможно е банките да бъдат финансирани по друг канал.

✓ Ски курортите в България затварят на третия ден от извънредното положение

Трите големи зимни курорта в България затварят ски-зоните си, след като по-рано днес началникът на Националния щаб за коронавируса генерал-майор Венцислав Мутафчийски съобщи за деветгодишно дете, заразено с COVID-19. То е от Великобритания и е дошло на ски в Банско с чичо си, чиято сестра е с коронавирус.

Решението за ограничението идва три дни след като властите обявиха извънредно положение и наложиха строги ограничения срещу струпването на групи хора на едно място с цел предотвратяване на разпространението на вируса.

Банско

Пред "Дневник" директорът на Регионалната здравна инспекция (РЗИ) в Благоевград Калоян Калоянов каза, че лабораторни резултати са показали, че и чичото на деветгодишното дете е заразен с COVID-19. Той е на 78 години и е настанен в инфекциозното отделение на болницата в Благоевград, в добро състояние. По-късно от Националния оперативен щаб за коронавируса отредиха да има проба от Благоевград.

Детето няма симптоми и е изолирано заедно с още четирима души (техните проби са отрицателни) в апартамент в Банско.

Според указания на районната прокуратура в Разлог ски зоната в Банско трябва още днес следобед да бъде затворена най-малко до 29 март, обясни още директорът на РЗИ - Благоевград. Издирват се контактните лица на заразените.

Калоян Калоянов отговори с "Не знам" на въпроса защо ски зоните не са били затворени още в петък след обявяването на извънредно положение, при положение че Банско е най-посещаваният ски курорт в България и опашките за кабинковия лифт са всекидневие: "Кой е виновен за това да не се спрат още от петък вечерта след заповедта на министъра всички ски зони и съоръжения, не знам. Аз нямам такава компетентност! Ние затворихме заведенията, ресторантите."

Иван Обрейков, маркетингов директор на "Юлен", фирмата - концесионер на ски зоната в Банско, потвърди, че курортът се затваря от днес. Той обаче отказа да обясни защо мярката се предприема сега, а не след въвеждането на извънредно положение от петък. Според заповедта на здравния министър Кирил Ананиев се спира провеждането на масови мероприятия, включително спортни, но не се уточнява изрично за такива на открито.

Пампорово и Боровец

Ски зоните на другите два големи курорта - Пампорово и Боровец, ще спрат работа от 17 март.

Затварянето включва спиране на всички съоръжения, затваряне на пистите, ски-училище "Бороспорт" и ски гардеробите, се уточнява в съобщение от управата на зоната в Боровец. Не се посочва крайна дата за наложеното ограничение, но от "Бороспорт" смятат, че към момента вероятността да отворят отново в началото на април, е минимална. От фирмата - концесионер твърдят, че ще възстановят сумите, платени за услуги на "Бороспорт".

Представител за връзка с медиите от името на "Пампорово" АД обясни, че мярката се въвежда с цел превенция и спокойствие за гостите и персонала на курорта след регистрирания случай на коронавирус в Банско: "Има чужденци, които нямат контрол на границата и има риск заразата да дойде отвън". За този курорт също като крайна дата на карантината засега е отбелязан 29 март.

Курортите като инкубатор на вируса

Сутринта по време на редовния брифинг на Националния щаб за коронавируса генерал-майор Венцислав Мутафчийски обясни, че "ски курортите се явяват инкубатор за разпространение на коронавирус".

По думите му основната причина е, че носоглътката се охлажда прекалено и така става податлива за възприемане на COVID-19.

Коронавирусът е най-голямата тема за България и света, но ако искате да следите лесно какво друго си струва да знаете, четете новата рубрика "Новини без коронавирус".

✓ Русия забрани чужденци да влизат в страната

Руските власти забраниха на чужденци да влизат в страната, затвориха държавните училища и ограничиха обществените събирания в Москва в опит да спрат разпространението на коронавируса. Забраната за влизането на чуждестранни граждани ще важи от 18 март до 1 май, изключения ще се правят за дипломати, самолетни екипажи и някои други категории служители.

В Москва са забранени всички събития на открито, а тези на закрито трябва да се ограничат до 50 души до 10 април. Броят на заразените в страната достигна 93 в понеделник, след като в неделя те бяха 63, пише агенция "Ройтерс".

От днес са отменени и всички спортни събития, а образователните и научни институции са задължени да засилят хигиенните и превантивни мерки. Училищата и университетите са затворени от 21 март до 12 април.

✓ **Тръмп поиска да не се събират повече от 10 души и предупреди за рецесия**

Президентът на САЩ Доналд Тръмп предприе нова агресивна стъпка за ограничаване на коронавируса в САЩ, като призова сънародниците си да преустановят за 15 дни повечето си социални дейности и да не се събират па повече от 10 души на едно място, предаде "Ройтерс". Обявявайки нови указания на създадената от него специална работна група за борба с коронавируса, президентът каза, че хората трябва да избягват ненужните пътувания и да не посещават барове, ресторанти или спортни центрове.

На фона на сривове на борсите Тръмп предупреди, че е възможна рецесия. Такъв развой би навредил на шансовете му за преизбиране през ноември, отбелязва "Ройтерс".

Пред журналисти в Белия дом Тръмп вчера каза, че правителството му се е съсредоточило върху овладяването на здравната криза. Президентът изрази убеденост, че веднъж щом разпространението на вируса бъде спряно, американската икономика ще навлезе в период на "страхотен подъем", "отбелязва Асошиейтед прес". Специалната работна група за коронавируса прикани младите хора да спазват новите указания, въпреки че рискът да се разболеят сериозно при тях е по-малък.

Решиме да въведем по-строги мерки и да парираме заразата сега, каза Тръмп. Той нарече вируса "невидим враг" и прогнозира, че до юли, август или по-късно най-тежката част от кризата може да е отминала. "С няколко седмици целенасочени действия можем да преодолеем кризата и то бързо", каза той. Президентът обеща също федерална помощ за авиокомпаниите, които търпят тежки загуби поради пандемията. Той заяви "100 процента подкрепа за авиокомпаниите".

Тръмп каза още, че губернаторите, в чиито щати има нужда от респиратори, маски и други средства за медиците, трябва първо да се опитат да решат проблема сами, преди да се обърнат за помощ към федералното правителство.

Investor.bg

✓ **Лагард: Ще направя всичко възможно, за да не се разпадне еврозоната**

Италия и Испания забраняват продажбите на късо

Президентът на Европейската централна банка (ЕЦБ) Кристин Лагард е готова да направи всичко необходимо, за да предотврати разпадането на еврозоната. В рамките на видеокоферентна връзка Лагард е уверила министрите на финансите на страните еврозоната в това, заяви италианският финансов министър Роберто Гуалтиери.

Междувременно Италия и Испания спират продажбите на късо на борсите. В Италия пазарните регулатори ще предотвратяват този вид сделки във вторник за 20 акции, включително тази на банката UniCredit и автомобилния производител Fiat Chrysler. Забраната следва подобно ограничение от петък за 85 акции и първоначално е валидна за 24 часа. Надзорният орган обаче обяви, че мярката може да бъде разширена.

Испания спря къси продажби за месец в понеделник. Късите продажби се считат за фактор за ускоряване на тенденциите на спад на фондовите борси, тъй като инвеститорите залагат на спада на цената на дадена акция.

Според съвместното комюнике групата на индустриализираните държави от Г-7 планира да направи всичко необходимо за гарантиране на силен глобален отговор чрез засилено сътрудничество и координация на нашите усилия". Държавите могат „да бъдат принудени да предприемат национални спешни мерки“.

Министрите на финансите на Г-7 ще останат в ежеседмичен контакт. Международни финансови институции като Световната банка и МВФ призовават Г-7 да окаже подкрепа на най-уязвимите развиващи се страни в борбата срещу епидемията от коронавируса. Г-7 обаче засега не прие конкретни съвместни инициативи.

✓ **Извънредната интервенция на Фед може да се обърне срещу него**

За да може устойчиво да стабилизира пазарите, тази намеса трябва да преодолее пет проблема, което далеч няма да стане автоматично

Действията, предприети в неделната вечер от шест централни банки, ще бъдат разглеждани в ретроспекция като една от най-големите, многостранни и координирани интервенции на паричната политика в историята. Непосредствената цел на тази намеса е да се избегне това, от което се опасяваме - хаотично отваряне на пазара заради потопа от негативни новини за коронавируса през уикенда. Рискът е, че залпът на толкова много базуки в този конкретен етап се оказва не само преждевременен за икономическото благополучие, но и за поддържането на финансова стабилност и може би за запазване на бъдещата ефективност на съвременното централно банкиране, пише за Bloomberg Мохамед Ел-Ериан, главен икономически съветник на Allianz.

Усилията на Федералния резерв на САЩ ще доминират заглавията предвид статута му на най-мощната централна банка в света. Чрез подход от сорта „каквото и да е необходимо“, Фед намали основната си лихва с цял процентен пункт до диапазона 0-0,25%, обяви програма за покупка на активи за 700 милиарда долара (количествено облекчаване) и в координация с петте други централни банки усили суоповите доларови линии.

Необходимостта от такава мащабна намеса на централната банка се свързва със страха, че по-нататъшният натиск върху цените на активите, когато пазарите отворят тази седмица, не само ще засили волатилността, но и ще предизвика пазарни засечки, които може да доведат до пренасяне на негативния ефект от финансовия сектор към по-широката икономика.

Нуждата от интервенция е породена от критичната маса, достигната през уикенда, по отношение парализата на глобалната икономика: още европейски държави затвориха границите си, допълнителни бизнеси и училища бяха затворени, забраните за пътувания бяха разширени, а някои напреднали и развиващи се икономики наложиха ефективни блокажи в цялата страна. В същото време все повече домакинства приемат, по свой избор или с оглед на правителствените директиви за „социално дистанциране“, подход на изчакване, като някои преди това изпразниха рафтовете на магазините.

За да може устойчиво да стабилизира пазарите, тази намеса на Фед трябва да преодолее пет проблема, което далеч няма да стане автоматично:

Първо, макар да помагат на счетоводните баланси и да улесняват рефинансирането на ипотеките, такива мерки засега няма да окажат ефект за възстановяване на икономическата активност. Просто казано, нито заемът с по-ниска лихва, нито парите в джоба от по-ниски ипотечни вноски ще насърчат хората да пътуват и да се включват отново в икономическия оборот.

Второ, вливането на ликвидност ще помогне на висококачествените облигации и може би дори ще засили желанието на банките да отпускат кредити, за да се сведе до минимум риска проблемите с ликвидността на корпорациите да се превърнат в такива с платежоспособността. Но ефектът върху други сегменти на финансите, включително корпоративните облигации, е много по-малко директен на този етап. Ето защо аз настоявах за по-спешен лазерно-насочен подход от страна на Федералния резерв за пряко справяне с неизправностите на пазара, като се запазят повечето общи мерки за момента, когато ще имат по-голямо въздействие.

Трето, с намаляването на ставките почти до нулата, Фед по същество изчерпа инструмента на лихвените проценти във време на по-ограничена ефективност на политиката поради обтегнатия трансмисионен механизъм - или това, което е вероятно да се нарече риск от преждевременна стрелба на голяма базука. Представата за отрицателни лихви се подкопава от нарастващите доказателства от Европа за риска от контрапродуктивни икономически и финансови резултати, както и от опасенията за жизнеспособността на паричния пазар.

Четвърто, всичко това усложнява важното пазарно предизвикателство пред Фед за привличането на достатъчно купувачи с дълбоки джобове обратно на фондовия пазар. Колкото повече тези купувачи се колебаят да се включат, толкова по-голям е рискът мащабната интервенция на Фед да се възприеме просто като потенциално осигуряване на по-голяма врата за излизане от пазара на затруднените продавачи. Ако това стане, пазарите ще се търгуват по-ниско преди очакваните разпродажби.

Пето, за да се избегне поредният комуникационен неуспех на Фед, намесата трябва да бъде опакована по начин, който да успокои пазарите, че това е част от пътя към нормалността. Въпреки че се надявам да греша, аз се притеснявам, че първите три изявления за пресата, публикувани в неделя вечерта, все още не отговарят на това условие.

След като Фед първоначално допринесе по невнимание за дългогодишното отделяне на високите цени на активите от фундамента, той току-що „заложил“ на опит не само да предотврати неизправностите на пазара, но и да запази доверието в себе си, имиджа си и може би политическата автономия. Това е грандиозен ход, който се надявам да сработи, но се притеснявам, че поне засега изглежда, че той няма огромни шансове за успех.

[В. Дума](#)

✓ Летище "София" е отворено само за пътуващи

До двата терминала на летище "София" ще бъдат допускани единствено пътуващите, съобщиха от държавното дружество "Летище София". На входовете ще бъде измервана телесната температура. Мерките са с цел да се осигури най-висока степен на безопасност на пътниците.

В изпълнение на заповед на министъра на здравеопазването се затварят всички търговски обекти на територията на летището, с изключение на магазините за хранителни стоки и аптеките. В тази връзка четири пъти на ден се извършва почистване и дезинфекция на терминалните сгради. Дезинфекцират се междутерминалният автобус и всички съоръжения в пътническите терминали, с които пътуващите са в директен досег, като кошници за багаж, парапети, асансьори, полетни изходи и др.

Санитарно-хигиенните помещения се почистват основно и се обработват с дезинфекциращи препарати на всеки час. На Терминал 1 и Терминал 2 има поставени термокамери от Министерството на здравеопазването. Летище "София" препоръчва за всички въпроси, свързани с отменени полети, пътниците да се свързват със съответната авиокомпания.

✓ Столичното парно затваря временно центровете за потребители

До 13 април ще бъдат затворени всички центрове за обслужване на клиенти на "Топлофикация София", с изключение на информационния център в централното управление на дружеството, който е в кв. "Борово", ул. "Ястребец" 23Б. Това се прави във връзка с обявеното извънредно положение на територията на цялата страна и с оглед ограничаване разпространението на COVID-19 и осигуряване безопасни условия за гражданите и служителите на „Топлофикация София“, съобщават от дружеството.

Касата в централното управление е с работно време от 8,30 до 18 ч. На служителите, които са в постоянен и ежедневен контакт с клиенти, са раздадени необходимите лични предпазни средства. Помещението на центъра ще бъде дезинфекцирано ежедневно по 4 пъти, като в същото време служителите ще сменят и личните си предпазни средства.

От общинското дружество апелират потребителите да посещават информационния център само при необходимост, като ги съветват да използват активно дигиталните ни канали за комуникация: inf_r@toplo.bg, info_r@toplo.bg, www.facebook.com/www.toplo.bg, както и информационния телефон 0700 11 111.

✓ Турция не признава анексирането на Крим от Русия

Турция не признава анексиата на Крим от Русия, стана известно днес във връзка с шестата годишнина от превземането на Черноморския полуостров.

"Нито Турция, нито международната общност не признават незаконната анексия на Кримската автономна република на Украйна от Руската федерация чрез нелегитимен референдум, който се проведе преди шест години днес", се казва в съобщение на външното министерство.

"Продължава да бъде приоритет за Турция кримските татари, като съставен народ на Крим, да продължат да живеят в благополучие и сигурност в историческата си родина, да имат защита на културната си идентичност и да бъде сложен край на страданията им в резултат на окупацията ", се казва в изявлението.

Турция подкрепя "териториалната цялост и суверенитет на Украйна, стратегически партньор на Турция", добави министерството, цитирано от в. „Сабах“.